

Accountantsverslag 2021

Gemeente Duiven

3E CONCEPT

14 juni 2022

stolwijk kennisnetwerk

Inleiding

Aan de Raad van de gemeente Duiven
Koning Willem-Alexanderplein 1
6921 ES DUIVEN

Doetinchem, 14 juni 2022

Geachte Raad,

Wij hebben de jaarrekening 2021 van uw gemeente gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken van onze bevindingen vanuit de controle onder uw aandacht.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College van burgemeester en wethouders. Wij geven hier een controleverklaring bij.

Namens de Raad heeft de auditcommissie aan ons voor de controle van de jaarrekening 2021 5 aandachtspunten meegegeven. Hierover rapporteren wij in dit verslag. Daarnaast besteden wij aandacht aan de jaarrekening en de interne beheersing.

Wij bespreken deze rapportage graag tijdens de bijeenkomst met de auditcommissie op 16 juni 2022 en beantwoorden dan ook uw eventuele vragen. Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag afgestemd met de portefeuillehouder Financiën en een vertegenwoordiging van de ambtelijke organisatie.

Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Gemeente Duiven

Waar bent u naar op zoek?

Inhoudsopgave

1. Kernpunten
2. Onderbouwing oordeel
3. Aandachtspunten Raad
4. Jaarrekening
5. Interne beheersing
6. Sisa
7. Onze verantwoordelijkheid
8. Afsluiting

1. Kernpunten

Wij hebben de jaarrekening 2021 van uw gemeente gecontroleerd. Wij informeren u in dit verslag over de bevindingen uit onze controle. De hoofdzaken hebben wij hier opgenomen.

Goedkeurende oordelen

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2021 van uw gemeente een getrouw beeld geeft van de financiële positie op 31 december 2021 en het de baten en lasten over 2021.

Wij zijn van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader (vastgesteld door het College op 14 december 2021).

Wij hebben vastgesteld dat de jaarstukken overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten zijn opgesteld. Tevens is voldaan aan de Wet Normering Topinkomens (WNT). Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarstukken is opgenomen consistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie.

Uit onze controle kwam een aantal aanpassingen in de jaarstukken voort. Deze zijn in de voorliggende versie verwerkt. Er resteren nog een aantal fouten en onzekerheden. Deze zijn niet materieel voor de controle en hebben dus geen invloed op de strekking van de controleverklaring.

Interne beheersing op orde

Wij hebben tijdens de interimcontrole de interne beheersing beoordeeld. Wij concluderen dat deze voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Wij hebben in de managementletter enkele verbeterpunten aan het College geadviseerd.

Voor 2023 verandert de rechtmatigheidscontrole. Het College neemt dan een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. De inrichting en uitvoering van verbijzonderde interne controle bij uw gemeente voldoet in belangrijke mate aan de nieuwe eisen.

Controleproces goed verlopen

Wij hebben voor de controle voldoende controle-informatie verkregen om een controleverklaring te verstrekken. Wel ontbraken actuele berekeningen voor de grondexploitatie. Hiervoor hebben we aanvullende controlemaatregelen uitgevoerd. Wij vonden de samenwerking transparant en plezierig.

Jaarrekeningresultaat

Het primitief begrote resultaat was € 0,9 miljoen negatief. Gedurende het jaar is dit bijgesteld naar € 4,4 miljoen positief (definitieve begroting). Het gerealiseerde resultaat 2021 is € 7,7 miljoen positief. Het verschil is ontstaan door hoofdzakelijk incidentele voordelen.

2. Onderbouwing oordeel

Onderstaand hebben wij een overzicht opgenomen van de niet in de jaarrekening 2021 verwerkte controleverschillen en de resterende onzekerheden. Met u hebben wij een afspraak gemaakt, welke afwijkingen wij in dit verslag vermelden. U heeft ons gevraagd in ieder geval alle afwijkingen groter dan € 30.000 aan u te rapporteren.

	Getrouwheid		Rechtmatigheid	
Omschrijving	Fouten €	Onzeker-heden €	Fouten €	Onzeker-heden €
Balanspost Onderwijsachterstanden-beleid te hoog verantwoord	37.000		37.000	
Nog te realiseren kosten grondexploitaties onvoldoende onderbouwd		<2.118.000		<2.118.000
Europese aanbestedingen			€ 570.000	
Overige controleverschillen	€ 12.000		€ 12.000	
Totaal	**€ 49.000**	**<2.118.000**	**€ 619.000**	**<2.118.000**
Goedkeuringstolerantie voor fouten (1%)	**€ 706.000**			
Goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (3%)	**€ 2.118.000**			

De niet-gecorrigeerde controleverschillen en de resterende onzekerheden blijven onder de goedkeuringstoleranties van 1% respectievelijk 3%, zoals deze met u zijn afgesproken, en hebben daarom geen invloed op de strekking van ons oordeel.

Ook bij de controle van de Sisa-bijlage en de WNT-verantwoording zijn geen afwijkingen geconstateerd die van invloed zijn op de strekking van ons oordeel.

Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen het jaarverslag (de programma-verantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening.

2. Toelichting oordeel

Onderstaand geven wij een nadere toelichting op de geconstateerde fouten en onzekerheden

- **Balanspost Onderwijsachterstandenbeleid te hoog verantwoord**

Per ultimo 2021 is voor de SiSa-regeling Onderwijsachterstandenbeleid een balanspost opgenomen van € 489.000. Op basis van de onderliggende specificatie en SiSa-bijlage, moet de balanspost € 37.000 lager zijn.

- **Onderbouwing ramingen lasten grondexploitaties**

De nog te realiseren kosten voor de grondexploitaties konden onvoldoende onderbouwd worden met actuele ramingen. Zie paragraaf 4.4. voor de details.

- **Europese aanbestedingen**

Wij hebben alle aanbestedingen van leveranciers waaraan over de periode 2018-2021 meer dan € 214.000 is geleverd onderzocht op het juist toepassen van de Europese aanbestedingsregels. Overigens is de grens in 2021 voor werken € 5,4 miljoen en die voor diensten en leveringen € 214.000.

Uit onze controle-uitkomsten over 2021 blijkt dat de aanbestedingen bij 6 leveranciers niet conform de Europese aanbestedingsregels zijn verricht. De totale inkopen in 2021 bij deze leveranciers bedroegen € 570.000 en zijn in 2021 verantwoorde lasten.

Wij hebben het College geadviseerd meerdere mantelcontracten af te sluiten middels een Europese aanbestedingsprocedure én bij twijfel of de omvang onder de Europese aanbestedingsgrens blijft, de raming van de opdracht goed aan de voorkant vast te leggen en te onderbouwen.

3. Aandachtspunten Raad

Van de gemeenteraad hebben wij 5 aandachtspunten meegekregen. Wij rapporteren hierover in dit verslag.

Speerpunten	Bevindingen
1. Inhuur personeel	Vorig jaar hebben we de inhuur van personeel ook als aandachtspunt meegekregen. Voor dit jaar is de vraag specifiek hoe de lasten voor inhuur zich ontwikkelen ten opzichte van het voorgaande jaar. Inhuur van personeel loopt in principe via de GR 1Stroom. Uitzondering hierop is als sprake is van specifieke inhuur die maar voor 1 van de 2 gemeenten nodig is. De lasten van inhuur zoals door GR 1Stroom in de jaarrekening 2021 verantwoord, bedragen € 1,8 miljoen. Over 2020 was dat € 2,2 miljoen. De lasten zijn dus met € 0,4 miljoen afgenomen. Deze daling is met name in het sociale domein en bij Realisatie en beheer en komt door minder ziekte en doordat een aantal ingehuurde personen in dienst zijn gekomen.
2. Ondermijning ambtenaren	Criminelen maken voor illegale activiteiten gebruik van legale bedrijven en diensten. Hierdoor vervagen normen en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af. Dit effect heet ook wel **ondermijning**. In de organisatie 1Stroom en vanuit de burgemeesters van Duiven en Westervoort zijn en worden initiatieven genomen om functionarissen bewust te maken van de risico's van ondermijning. Dit is een onderdeel van de acties die op het gebied van integriteit en fraudepreventie door de burgemeester en de organisatie(s) worden genomen. Wethouders worden gescreend op integriteit en jaarlijks wordt hierover in het College gesproken. Ambtenaren leggen de eed of de belofte af. Hiervoor worden sessies gehouden waarbij praktijk cases worden besproken. Externen tekenen integriteitsverklaringen.

3. Aandachtspunten Raad

Van de gemeenteraad hebben wij 5 aandachtspunten meegekregen. Wij rapporteren hierover in dit verslag.

Speerpunten	Bevindingen
3. Levering zorg WMO/Jeugd	De gecontracteerde zorgaanbieders leveren de zorg die toegekend is door de gemeente of een externe verwijzer, zoals een huisarts. Door u is de vraag gesteld hoe de gemeente weet dat de zorg die betaald wordt ook geleverd is. Alle zorgaanbieders die voor meer dan € 25.000 aan zorg declareren, moeten op basis van het controleprotocol een productieverantwoording indienen, voorzien van een controleverklaring. De accountants van de zorgaanbieders controleren daarbij of de zorg die gedeclareerd is, ook geleverd is. Een goedkeurende verklaring van de accountant bij een productieverantwoording geeft hier dus zekerheid over. Voor de zorgaanbieders waarvan geen productieverantwoording en/of controleverklaring is/wordt ontvangen, weet de gemeente niet of de zorg geleverd is, tenzij de gemeente dit zelf vaststelt. Uw gemeente heeft er voor gekozen om voor deze cliënten een steekproef uit te voeren om de (goede) levering van de zorg vast te stellen. Een aantal cliënten wordt gebeld en er wordt onder meer gevraagd hoeveel zorg ze daadwerkelijk geleverd hebben gekregen en of de zorg van een goede kwaliteit is geweest. De combinatie van de productieverantwoordingen met controleverklaringen en een steekproef op de overige cliënten, geeft de gemeente voldoende inzicht in de daadwerkelijke levering van de zorg. Een volgende stap is om het vaststellen van de levering van de zorg ín het primaire proces uit te voeren zodat de steekproef achteraf niet meer in die omvang nodig is.
4. Rechtmatigheidsrisico's Corona	Gemeenten hebben vanuit het Rijk diverse gelden gehad met betrekking tot Corona. De grootste geldstroom is de Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (TOZO). De TOZO is/wordt uitgevoerd door GR Samenwerking de Liemers. De belangrijkste rechtmatigheidsrisico's bij de TOZO zijn dat een inwoner onterecht een TOZO-uitkering ontvangt, bijvoorbeeld door te veel andere inkomsten. De accountant van GR Samenwerking de Liemers controleert of de TOZO-uitkeringen terecht zijn toegekend. Daaruit kwamen geen onrechtmatigheden naar voren. Ook komen er signalen van uitkeringsinstanties over de TOZO die worden gecheckt op de gevolgen voor de toekenning. Dit oook naar aanleiding van opgestelde beleid voor Misbruik en Oneigenlijk gebruik. Daarnaast zijn er diverse regelingen waarvoor gelden beschikbaar zijn gesteld. De meeste hiervan zijn in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening verantwoord. Deze hebben wij gecontroleerd als onderdeel van de jaarrekening.

3. Aandachtspunten Raad

Van de gemeenteraad hebben wij 5 aandachtspunten meegekregen. Wij rapporteren hierover in dit verslag.

Speerpunten	Bevindingen
5. Situatie Westervoort: risico's voor Duiven	In 2021 is een onderzoek uitgevoerd in hoeverre de gemeente Westervoort als zelfstandige gemeente door kan gaan of dat een samenvoeging of herindeling met een andere gemeente beter is. Op basis van dit onderzoek is door u aan ons gevraagd welke risico's een samenvoeging of herindeling voor uw gemeente heeft. 1. Kosten GR 1Stroom De ambtelijke organisatie van gemeente Duiven en Westervoort zit in GR 1Stroom. Op het moment dat gemeente Westervoort met een andere gemeente wordt samengevoegd of heringedeeld, zullen de kosten van GR 1Stroom volledig voor rekening van de gemeente Duiven komen. Dat is nu 63% van de kosten (nadat de kosten van het afvalaanbiedstation en de grondexploitatie reeds volledig aan de gemeente Duiven zijn doorbelast). Daarnaast zal de personele capaciteit van GR 1Stroom te groot zijn voor alleen de gemeente Duiven. De kosten van ontslag van personeel kunnen moeilijk worden ingeschat, maar zullen hoog zijn. In de gemeenschappelijke regeling is echter opgenomen dat de schade die de gemeente Duiven in dit geval lijdt, door de gemeente Westervoort (deels) vergoed moet worden.

Nadere toelichting jaarstukken

4. Jaarrekening

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken

Begrotings-rechtmatigheid

Overige bevindingen

4.1 Financiële positie

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van het resultaat 2021 en de financiële positie van uw gemeente op 31 december 2021.

Saldo van baten en lasten

Het saldo van de lasten en baten over het jaar 2021 bedraagt na bestemming € 7,7 miljoen positief tegenover begroot € 4,4 miljoen positief. Dit is een voordeel van € 3,3 miljoen positief.

Het positieve resultaat is grotendeels ontstaan door een positief resultaat op de gemeenschappelijke regeling 1Stroom, hogere opbrengsten voor leges en winstnemingen in de in ontwikkeling zijnde bedrijventerreinen.

Het College stelt, in de resultaatbestemming, voor om € 7,7 miljoen aan de algemene reserve toe te voegen.

Incidentele baten en lasten

De incidentele baten bedragen € 24,5 miljoen en de incidentele lasten € 19,7 miljoen. Zowel bij de baten als de lasten is € 15,9 miljoen verwerkt voor de grondexploitaties. De baten bestaan voor ruim € 0,6 miljoen uit opstal met betrekking tot het Vitaal Centrum Duiven, voor € 0,6 miljoen uit de bestuursopdracht RSD en voor € 4,1 miljoen uit de tussentijdse winstneming op de grondexploitaties. De incidentele lasten betreffen voor € 0,9 miljoen de vorming van de bestemmingsreserve betaalbare woningbouw en € 0,5 miljoen voor de opstal Vitaal Centrum Duiven.

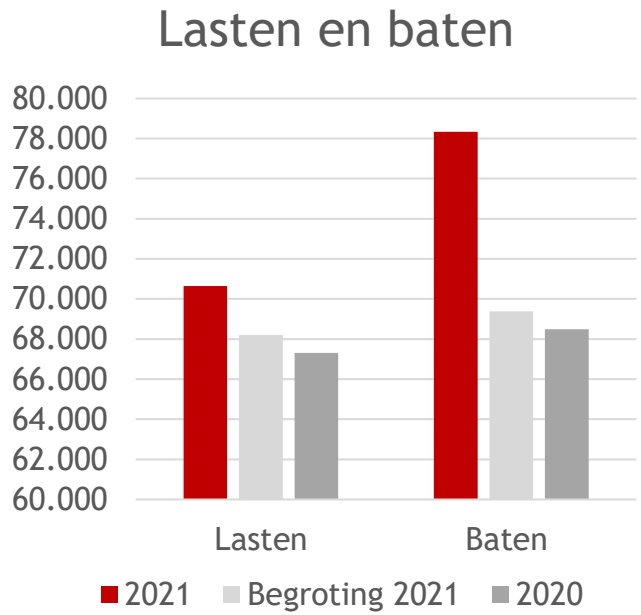
Eigen vermogen

Het eigen vermogen van uw gemeente is per ultimo 2021 € 36,4 miljoen (2020: € 30,5 miljoen). De algemene reserve is € 7,1 miljoen (2020: € 9,5 miljoen).
De solvabiliteit is 36% ten opzichte van vorig jaar 30%. De stijging is te danken aan het resultaat.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is door uw gemeente als voldoende geclassificeerd. De ratio is 1,2. De benodigde weerstandscapaciteit is € 5,8 miljoen en de beschikbare weerstandscapaciteit is € 7,1 miljoen. Dit is volledig incidentele weerstandscapaciteit.
In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement moet het verloop van de risico's vanuit de begroting worden weergegeven. Dit is niet gedaan.

We adviseren het College in 2022 dit toe te voegen.

4.2 Kwaliteit jaarstukken

Bij onze controle hebben wij de informatiewaarde, leesbaarheid en naleving wettelijke vereisten van de jaarstukken beoordeeld.

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 3 onderdelen: De programma's, de paragrafen en de jaarrekening.

Wij vinden de structuur van de jaarstukken duidelijk. Uw gemeente kent 3 inhoudelijke programma's. Daarnaast worden de algemene dekkingsmiddelen, overhead en vennootschapsbelasting separaat gepresenteerd.

De financiële afwijkingen worden veelal verklaard op basis van het saldo van baten en lasten. De individuele afwijkingen in de baten of lasten blijken daardoor niet duidelijk uit de analyse.

Wij hebben het College geadviseerd de financiële analyse in 2022 (verder) te verduidelijken door de afwijkingen in zowel baten als lasten inzichtelijk te maken.

Jaarverslag en paragrafen

Het jaarverslag en de paragrafen voldoen aan de minimale eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording. Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen het jaarverslag en de jaarrekening 2021.

Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

Verloop van de controle

Het proces van het opstellen van de jaarrekening is over het boekjaar 2021 zodanig gepland om aan de auditcommissie de gecontroleerde jaarrekening medio juni 2022 voor te kunnen leggen.

De afwikkeling van de jaarstukken en de controle is conform planning geweest. Voorafgaand aan de accountantscontrole waren de concept jaarstukken gereed.

De kwaliteit van het balansdossier is gewaarborgd door 1 functionaris. De tijdigheid van de oplevering van het volledige dossier is door de beperkte tijd die beschikbaar is soms belemmerd. Een verbreding van de ervaring én de kennis binnen de financiële afdeling is belangrijk voor meer flexibiliteit én capaciteit.

4.3 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de controle van de rechtmatigheid gaan wij na of de lasten en baten en de balansmutaties juist, tijdig, volledig én met de geldende wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader in overeenstemming zijn geweest. Wij hebben de baten en lasten en de balansmutaties over 2021 gecontroleerd op rechtmatigheid.

Begrotingscriterium

De Raad heeft besloten met 3 programma's, algemene dekkingsmiddelen en overhead te werken.
Dit geeft een overzichtelijk beeld van de resultaten. U heeft het College toestemming gegeven om binnen de budgetten van de programma's, te opereren. Het College legt verantwoording af over de besteding op de programma's.

Wij hebben gecontroleerd of de begrotingsregels door het College zijn nageleefd. Bij 2 programma's is de begroting overschreden. De oorzaak hiervan is in de jaarrekening bij deze programma's toegelicht, waarbij is vastgesteld dat:
- Deze hogere lasten gecompenseerd zijn door hogere baten;
- de hogere lasten een gevolg zijn van een open einde regeling;
- de overschrijding past binnen het bestaande beleid.

De toelichting is voldoende en daarmee heeft de overschrijding geen invloed op ons oordeel over de rechtmatigheid inzake de programma's.

In 2021 zijn er geen investeringskredieten overschreden.

Programma (*€ 1.000)	Lasten Begroting	Lasten 2021	Overschrijding
1. Bestuur	6.828	6.448	Nee
2. Maatschappij	37.291	37.798	Ja
3. Omgeving	14.327	14.552	Ja
Algemene dekkingsmiddelen	578	513	Nee
Overhead	9.168	8.167	Nee
Vennootschapsbelasting	0	0	Nee
Totaal	**68.192**	**67.478**	

Hier informeren wij u over de bevindingen op het gebied van de getrouwheid

4.4 Overige bevindingen

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist, dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en de verplichtingen en van de baten en lasten. De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen.

Deze lichten wij de grootste toe hier kort toe:

1) Grondexploitatie

Uw gemeente heeft per ultimo 2021 8 lopende grondexploitaties. De boekwaarde per ultimo 2021 bedraagt € 11,1 miljoen (2020: € 26,2 miljoen). Omdat de grondexploitatie verliesgevend is, is een verliesvoorziening gevormd van € 3,8 miljoen (2020: € 3,5 miljoen). Voor de lasten wordt gerekend met een jaarlijkse stijging van 3% en voor de baten met 2%. Dit ligt binnen de bandbreedtes. De nog te maken kosten zijn € 9,3 miljoen en nog te realiseren opbrengsten € 19,4 miljoen. Er zijn geen actuele ramingen aanwezig ter onderbouwing van de nog te maken kosten. Deze zijn voorgaand jaar wel geactualiseerd met ondersteuning van een extern bureau. Wij hebben in dit kader uitgebreide analyses gedaan, in overleg met een door ons ingehuurde externe deskundige de aanvaardbaarheid van de ramingen beoordeeld en gesprekken gevoerd met de gemeentelijke planeconoom, teneinde zekerheid te verkrijgen over de te verwachten lasten. Hierin resteren onzekerheden. Deze zijn lager dan 3%.

Deze lasten zijn moeilijk te ramen vanwege de huidige economische situatie en ontwikkelingen (enorme prijsstijgingen en vraag naar materialen en mensen. De nog te realiseren baten zijn gebaseerd op de door het College vastgestelde grondprijzen en de onderliggende overeenkomsten.

We hebben het college geadviseerd de kostenraming volgend jaar te actualiseren en door een externe te laten toetsen. Daarnaast hebben we geadviseerd de planeconomie te optimaliseren.

In 2021 is een tussentijdse winst verantwoord van € 4,1 miljoen. We hebben vastgesteld dat deze winst juist berekend is op basis van de ‘Percentage of Completion’ methode.

2) Voorziening pensioen

De voorziening voor wethouderspensioen is gebaseerd op actuariële berekeningen. Deze worden opgesteld door een externe deskundige. De gehanteerde rekenrente van 0,528% is conform de circulaire van het Rijk. Doordat de rente verhoogd is, is per ultimo 2021 een lagere voorziening nodig. De stand van de voorziening is ultimo 2021 € 2,3 miljoen (2020: € 3,4 miljoen).

Hier informeren wij u over onze bevindingen volgend uit de jaarrekening.

4.4 Overige bevindingen

3) Voorziening riolering

De voorziening voor riolering heeft per ultimo 2021 een stand van € 11,7 miljoen (2020: € 10,8 miljoen). De stand van de voorziening is € 0,8 miljoen hoger dan uit het watertakenplan blijkt. De kosten voor riolering zijn afgelopen jaren lager dan de baten, waardoor de voorziening toeneemt. In 2022 staat een actualisatie van het watertakenplan gepland. De voorziening zal hier vervolgens op aangepast worden. Omdat het geld in de voorziening van burgers afkomstig is en specifiek voor riolering is, mag een overschot niet voor andere doelen worden aangewend

Zorg in natura Jeugd en WMO

Vanuit de steekproef op de toekenning van de zorg voor Jeugd en WMO blijkt niet altijd dat de identiteit van de cliënten wordt vastgesteld en vastgelegd. Dit is wel een vereiste vanuit de wet en leidt in principe tot een financiële onrechtmatigheid. Op basis van de basisregistratie personen hebben wij alsnog kunnen vaststellen dat de cliënten uit de steekproef een identiteitsbewijs hebben.

Daarnaast hebben we een aantal formele onrechtmatigheden geconstateerd. Dit betreffen beschikkingen die niet tijdig zijn afgegeven.

Om de prestatielevering van de zorg vast te stellen steunt de gemeente op de productieverantwoordingen en controleverklaringen van de zorgaanbieders. Voor de cliënten van zorgaanbieders waarvan geen productieverantwoording en/of controleverklaring wordt ontvangen, is een steekproef uitgevoerd om de prestatielevering vast te stellen. Hieruit komen geen bijzonderheden.

Subsidies

Wij hebben een steekproef uitgevoerd op de toegekende en vastgestelde subsidies. Daarbij stellen we vast dat de algemene subsidieverordening en beleidsregels zijn toegepast. We hebben vastgesteld dat

- bij 9 subsidies is de aanvraag niet tijdig ingediend (zowel toekenningen als vaststellingen);
- bij 3 subsidieaanvragen is de beschikkingen niet tijdig verstuurd;
- bij 2 subsidievaststellingen is de beschikking niet tijdig verstuurd;
- bij 5 subsidies zijn niet alle onderliggende documenten aanwezig;
- Bij 1 subsidie is geen vaststellingsbeschikking aanwezig.

We adviseren u de naleving van de interne regels te waarborgen.

Hier informeren wij u over onze bevindingen volgend uit de jaarrekening.

4.4 Overige bevindingen

IT omgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken. Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts díe onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid hebben beoogd. Om volledig zicht te hebben op de betrouwbaarheid van alle geautomatiseerde systemen, ook die systemen zonder relatie naar de jaarrekening, is meer uitgebreid en specifiek gericht onderzoek noodzakelijk, wat niet past in de rol van de accountant bij de controle van de jaarrekening.

Tijdens de interimcontrole hebben we een aantal aandachtspunten meegegeven, die we in de managementletter hebben gerapporteerd.

Wet normering Topinkomens

De WNT regelt de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector en stelt maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Voor uw gemeente zijn dat de griffier en de gemeentesecretaris.

Op basis van de WNT is uw organisatie verplicht de beloningen van topfunctionarissen openbaar te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging over 2021 van € 209.000 niet te boven gaat. Daarnaast dienen gemeenschappelijke regelingen het salaris openbaar te maken van overige medewerkers die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

In 2021 is voor geen van de topfunctionarissen en/of overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2021 via het internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken.

5. Interne beheersing

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben wij een interimcontrole uitgevoerd. Over de bevindingen en aanbevelingen hebben wij in de managementletter gerapporteerd.

Samenvatting managementletter

Tijdens de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding hiervan hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter d.d. 20 december 2021 gerapporteerd aan het College.

De interne beheersing is in de basis op orde. Gedurende de Coronaperiode en het thuiswerken is de interne beheersing niet verstoord.

Wij hebben aandacht gevraagd voor het opzetten en uitwerken van een goed systeem van risicomanagement. De planning en control cyclus is in de basis op orde. Er is goede aandacht voor de processen en de informatievoorziening aan het College.

Risico's interne beheersing

In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke risico's niet (geheel) worden afgedekt door interne beheersingsmaatregelen. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen afwijkingen bevat, hebben wij aanvullende gegevenswerkzaamheden verricht om dit risico te verlagen.

Hieronder geven wij kort weer welke werkzaamheden zijn uitgevoerd voor onze top 2 risico's:

- Europese aanbestedingen
  Er is een verhoogd risico op het niet naleven van de aanbestedingsrichtlijnen, omdat de verantwoordelijkheid hiervoor bij de budgethouders ligt. Wij hebben aan de hand van de spendanalyse een uitgebreide steekproef uitgevoerd op de naleving van de aanbestedingsrichtlijnen. Bij in totaal 6 crediteuren is sprake van een onrechtmatigheid van in totaal € 570.000.

- Prestatielevering inkoop
  Over het eerste halfjaar hebben we een steekproef uitgevoerd van 60 facturen. Bij deze facturen hebben wij de prestatielevering vastgesteld. Voor het 2e halfjaar hebben we de interne beheersingsmaatregelen met betrekking tot de autorisatie van inkoopfacturen getest. Alle facturen zijn door minimaal 2 personen geautoriseerd en de eerste persoon heeft daarbij de prestatielevering vastgesteld. In de budgethoudersregeling is ook vastgelegd dat de 1e persoon die de factuur autoriseert de prestatielevering moet vaststellen. Aanvullend hierop hebben we een cijferanalyse uitgevoerd op de lasten. Ook daaruit komen ook geen bijzonderheden naar voren.

5. Interne beheersing

Landelijke ontwikkeling

Het College was altijd al verantwoordelijk voor het rechtmatig handelen van uw gemeente. Maar na de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording over 2023 neemt het College heel expliciet de verantwoordelijkheid hiervoor. Het College legt over het rechtmatig handelen verantwoording af in de jaarrekening aan de Raad De kaderstellende en controlerende taak van de Raad op de financiële rechtmatigheid van transacties krijgt hierdoor extra aandacht. Daarnaast biedt de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording ook een kans om de kwaliteit van de interne beheersing te versterken.

De wijziging van de gemeentewet met daarin de verplichting tot het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording is in het voorjaar geagendeerd.

Pas na de wetswijziging is het mogelijk verdere stappen te ondernemen in het aanpassen van de financiële verordening, de controleverordening en het controleprotocol.

Normenkader

De commissie BBV adviseert de door de Raad gedelegeerde bevoegdheden aan het College niet op te nemen in het normenkader rechtmatigheid. De commissie BBV heeft daarnaast voorgeschreven dat dit normenkader jaarlijks geactualiseerd dient te worden en expliciet dient te worden vastgesteld door de Raad.

Aanpassingen in financiële verordening

In de kadernota Rechtmatigheid 2022 worden de volgende aspecten aangehaald om in de financiële verordening op te nemen:

- De kaderstelling op het gebied van rechtmatigheid vormgeven;
- De verantwoordingsgrens – de grens tot waar onrechtmatigheden worden geaccepteerd - op basis van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves;
- De rapportagegrens – de grens voor het melden van afwijkingen door het College - voor de rechtmatigheidsverantwoording;
- De manier waarop wordt om gegaan met begrotingsonrechtmatigheden. Hieruit moet blijken hoe afwijkingen geïnterpreteerd worden in het kader van het uitoefenen van het budgetrecht door de Raad;
- De afspraken tussen de Raad en het College over verschuivingen van uitgaven tussen jaarschijven in een investeringsbudget;
- De kaders indien specifieke budgetten bij onderuitputting op jaareinde in bestemmingsreserves opgenomen worden.

6. Sisa

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2021 d.d. 31 januari 2022.

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijk ondersteuning toezicht en handhaving	Geen	n.v.t.	n.v.t
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Geen	n.v.t.	n.v.t
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Geen	n.v.t.	n.v.t
C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Geen	n.v.t.	n.v.t
C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Geen	n.v.t.	n.v.t
C43	Regeling reductie energieverbruik woningen	Geen	n.v.t.	n.v.t

Deze tabellen dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2022 bij het CBS aan te leveren.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

6. Sisa

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2021 d.d. 31 januari 2022.

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen gedupeerden door de toeslagen affaire	Geen	n.v.t.	n.v.t
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Geen	n.v.t.	n.v.t
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Geen	n.v.t.	n.v.t
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Geen	n.v.t.	n.v.t
F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Geen	n.v.t.	n.v.t
F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Geen	n.v.t.	n.v.t
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021	Geen	n.v.t.	n.v.t.

6. Sisa

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2021 d.d. 31 januari 2022.

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2021	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2021	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2021	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2021	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2021	Geen	n.v.t.	n.v.t.

6. Sisa

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2021 d.d. 31 januari 2022.

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 2	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 3	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 4	Geen	n.v.t.	n.v.t.

6. Sisa

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2021 d.d. 31 januari 2022.

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 5	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G12	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)	Geen	n.v.t.	n.v.t.

6. Sisa

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2021 d.d. 31 januari 2022.

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Geen	n.v.t.	n.v.t.
H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Geen	n.v.t.	n.v.t.

7. Onze verantwoordelijkheid

Wij hebben onze controle overeenkomstig de opdracht uitgevoerd en in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving.

Onze opdracht

De jaarrekening 2021 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het College. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Onderdeel van de jaarrekening is de SiSa bijlage. Met deze bijlage legt het College verantwoording over de besteding van Rijksbijdragen af aan het Rijk.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor de accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 213 van de gemeentewet), het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 706.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 2.118.000 (3% van de lasten). Voor SiSa en voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. De voor uw organisatie in 2021 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid. Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het College. Wij merken op, dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het College. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Inzicht urenbesteding

Vanuit het programma 'In het publiek belang' van de NBA dienen wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u te rapporteren. Voor uw inzicht verstrekken wij onderstaand een opgave van de tijdsbesteding (inclusief een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole).

Tekenend accountant	..
Controleteam	..

8. Afsluiting

Dank u voor de samenwerking

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door de raad, op de website van uw gemeente, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant.

Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Toegevoegde waarde
die bijdraagt aan uw duurzame succes

Samenwerkende specialisten

Binnen Stolwijk Kennisnetwerk bundelen wij een aantal kennisgebieden op financieel, bedrijfskundig, economisch en personeelsniveau. Vanuit deze verschillende disciplines hebben wij een 360 graden overview, zodat wij u beter en vollediger kunnen adviseren. Deze aanpak, waarbij specialisten en generalisten nauw samenwerken, leidt ertoe dat wij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het duurzame succes van uw organisatie. Hoe wij dat doen? Dat leest u in het transparantieverslag op onze website.

Uw succes > www.stolwijkkennisnetwerk.nl

stolwijk kennisnetwerk